

20069 - Şer'î Nişan Nedir?

Soru

İslam'da nişanlanma kavramının anlamı nedir? Nişan törenlerinde nişanlıların birbirlerine yüzük takmaları, şeriatın bildirdiği bir uygulama mıdır?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Şer'î hükme göre **nişan**, erkeğin bir kadını **evlilik maksadıyla** talep etmesidir. Âlimlerin ittifakıyla nişanlanmak, evlenmek isteyen kimse için meşru bir uygulamadır. Nitekim Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

"Kadınlara üstü kapalı bir şekilde evlenme isteğinizi bildirmenizde size bir günah yoktur."

(Bakara, 235)

Yine sahih rivayetlerde Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in Âişe (radiyallahu anhâ)'yı nişanladığı sabittir (Buhârî, Nikâh/4793). Aynı şekilde Hafsa (radiyallahu anhâ)'yı da nişanladığı Sahihayn'da rivayet edilmiştir (Buhârî, Nikâh/4830).

Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem), nişanlamak isteyen kimseleri, evlenmeye teşvik edecek niteliklere bakmak üzere nişanlanacak kadını görmeye özendirmiştir. Şöyle buyurmuştur:

"Sizden biri bir kadını nişanlamak istediğinde, evlenmeye yöneltecek şeylere bakmaya güç yetirebiliyorsa baksın."

(Ebû Dâvûd, Nikâh/2082; el-Albânî tarafından sahih kabul edilmiştir.)

Bununla birlikte İslâm şeriatında nişanda uyulması gereken **belirli, katı prosedürler** yoktur. Müslümanların nişanı duyurmaları, küçük kutlamalar yapmaları veya hediyeler sunmaları gibi uygulamalar **örfi âdetlerdir**; aslında mubahtır, ancak şer'î bir delille haram kılınmadıkça yasak

değildir.

Bu çerçevede, nişanlıların birbirlerine yüzük takmaları (nişan yüzüğü, “duble”) konusunda şu mahzurlar ortaya çıkmaktadır:

1. Batıl inanç taşıma ihtimali

Bazı kimseler bu yüzüklerin eşler arasındaki sevgiyi artırdığına veya ilişkilerini etkilediğine inanırlar. Bu, **câhiliye inancıdır**, şer’î ve aklî hiçbir temeli yoktur.

2. Gayrimüslimlere benzeme

Bu uygulama, Hristiyan vb. gayrimüslimlerin âdetlerinden olup Müslümanların geleneği değildir. Resûlullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur:

“Sizden öncekilerin yoluna karış karış, adım adım uyacaksınız; onlar bir keler deliğine girse siz de ardınca gireceksiniz.”

Biz, “Yahudiler ve Hristiyanlar mı, ey Allah’ın Resûlü?” dedik.

O da, “Başka kim olabilir?” buyurdu.

(Buhârî, İ’tisâm/6889; Müslim, İlim/6723)

Yine şöyle buyurmuştur:

“Kim bir kavme benzemeye çalışırsa o da onlardandır.”

(Ebû Dâvûd, Libâs/4031; el-Albânî tarafından sahih kabul edilmiştir. 3401)

3. Nişan akdinden önce temas yasağı

Yüzük takma âdeti çoğu zaman **nikâh akdinden önce** yapılmaktadır. Bu durumda erkek nişanlısına yüzüğü kendi eliyle takamaz; çünkü nikâh gerçekleşmeden kadın hâlâ kendisine **yabancıdır**.

Bu konuda İbn Useymîn’in (rahimehullah) açıklaması:

“‘Nişan yüzüğü’ sıradan bir yüzüktür ve esasen yüzük kullanmak **mubahtır**. Ancak yüzüğe, bazı kimselerin yaptığı gibi, erkek nişanlısına verdiği yüzüğe kendi ismini yazmak, kadın da erkeğe verdiği yüzüğe kendi ismini yazmak ve bunun onları birbirine bağlayacağına inanmak gibi bâtıl bir inanç eşlik ederse, bu yüzük **haram** olur. Çünkü bu, şer’an ve aklen hiçbir temeli olmayan bir bağlanmadır.

Ayrıca yüzüğü erkek nişanlısına kendi eliyle takamaz; çünkü nikâh kıyılmadan önce o hâlâ kendisine **yabancıdır**. Nitekim kadın, ancak nikâhtan sonra eş olur.”

(*el-Fetâvâ el-Câmi’a li’l-Mar’e el-Müslime*, c.3, s. 914)